

تصویب نشدن لوایح FATF باری بر دوش دولت بعدی خواهد بود

تهران (پانا) - استادیار دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل با بیان این که عدم تصویب لوایح FATF بیش از آنکه دولت روحانی را متضرر کند باری بر دوش دولت بعدی خواهد بود، گروه ویژه اقدام مالی به سادگی کشوری را وارد لیست سیاه نمی کند اما وقتی کشوری وارد این لیست شد درآمد آن کار آسانی نیست.

به گزارش ایرنا، سید جواد کاظمی؛ دبیر و مدیر عامل بانک ملی؛ با اشاره به مهلت سه ماهه گروه اقدام مالی به ایران برای تکمیل روند پیوستن به سازوکارهای FATF و فرایند شکل‌گیری بانکداری متمرکز در دهه هفتاد میلادی گفت: در گذشته شعبه‌های مختلف بانک‌ها ارتباط خیلی نزدیکی باهم نداشتند. به طوری که شما یک حساب باز می‌کردید و پولتان را به عنوان سپرده نزدشان می‌گذاشتید. اگر به شعبه‌های دیگر همان بانک می‌رفتید، شما را به عنوان یک فرد ناشناس می‌دیدند و لازم بود با شعبه‌ای که در آن حساب باز کرده بودید، تماس بگیرید و شما باید بعضا یک روز صبر می‌کردید تا نتیجه استعلام بیاید بعد به پول خودتان دسترسی پیدا می‌کردید.

او افزود: حدود دهه هفتاد میلادی؛ که بانکداری متمرکز آغاز شد، شعب مختلف به صورت یک شبکه به هم پیوسته درآمدند. نهایتا از طریق طراحی و استفاده از نرم‌افزارهای بانکی و به مدد اینترنت دیگر فرق چندانی بین شعب مختلف یک بانک وجود ندارد که نرم‌افزار بانکداری متمرکز یا به اصطلاح core banking software که قابلیت پایش تراکنش‌ها و تسویه وجوه را فراهم می‌آورد، نقش اساسی در انجام این کار دارد.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه در دهه هفتاد شمسی تغییرات عمده‌ای در بانکداری کشورما شروع شد، تصریح کرد: در این دهه چند شرکت خصوصی نرم‌افزار مختص بانکداری تاسیس شدند که با وجود نوسانات اقتصادی در این سال‌ها همچنان به کار خود ادامه می‌دهند. و شاید بتوان گفت یکی از دلایل پایدار ماندن این شرکت‌ها خودکفایی کشورمان در عرصه نرم‌افزارهای بانکی است.

امکان واردات نرم‌افزارهای خارجی در سیستم بانکی ایران وجود ندارد

کاظمی؛ دبیر و مدیر عامل بانک ملی؛ با اشاره به دلیل وجود عقود اسلامی همچون مضاربه، قرض الحسنه، جعاله، سلف و امثالهم در بانکداری اسلامی امکان واردات نرم‌افزارهای خارجی برای راه‌اندازی بانکداری متمرکز در کشور وجود نداشت و نرم‌افزارهای بانکداری تولید شده در کشورهای غربی به واسطه تحریم‌ها و فشار تراکنش‌های مرتبط با این عقود را پشتیبانی نمی‌کنند. همین مساله فرصتی شد برای شرکت‌های تولیدکننده نرم‌افزارهای بانکداری تا بدون رقیب خارجی و بدون کارشکنی واسطه‌گران به عرضه محصولات خود در داخل کشور بپردازند.

او ادامه داد: این مساله که یک شرکت خصوصی بتواند بدون کمک دولتی سرپا بایستد و با وجود نوسانات اقتصادی رشد چشمگیری داشته باشد، بسیار پربرکت است. بعضی از این شرکت‌ها، هم‌اکنون بالای هزار کارمند دارند و به هلدینگ‌هایی شامل چندین شرکت زیرمجموعه تبدیل شده‌اند.

تحریم‌ها بر صنعت نرم‌افزار بی‌تاثیر است

این استاد دانشگاه گفت: همه پیشرفت‌ها در پرتو این مساله ایجاد شده که ما مجبور بودیم محصول را در داخل

تولید کنیم. علاوه ZWNJ& بر این کارفرمایان یعنی بانک ZWNJ&ها استاندارد بالایی در مورد این محصولات طلب می ZWNJ&کنند. چیزی که مزید بر علت شده این است که صنعت نرم ZWNJ&افزار برخلاف بسیاری دیگر از صنایع نیاز به مواد اولیه ندارد و لذا تحریم ZWNJ&ها بر آن بی ZWNJ&تاثیرند. بلکه تحریم ZWNJ&ها باعث می ZWNJ&شوند این صنعت بیشتر رونق پیدا کند.

او شرکت ZWNJ&های توسن، خدمات انفورماتیک، فناپ (زیرمجموعه بانک پاسارگاد)، بهسازان ملت (زیرمجموعه بانک ملت)، بهستان رایان، شرکت کاسپین (زیرمجموعه بانک پارسیان) و پدیسار را شرکت ZWNJ&هایی عنوان کرد که نرم ZWNJ&افزارهای بانکداری بانکهای داخل را تامین می ZWNJ&کنند، و گفت: برای مثال شرکت داده کاوان هوشمند به ZWNJ&عنوان یکی از زیر مجموعه ZWNJ&های شرکت توسن تولیدکننده نرم ZWNJ&افزارهای مبارزه با پولشویی و کشف تقلب است که نرم افزار مبارزه با پولشویی این شرکت در ۶۰ درصد بانک ZWNJ&های ایران استفاده می ZWNJ&شود.

کازمی ZWNJ&تبار که خود در این شرکت فعالیت می ZWNJ&کند، اضافه کرد: از چند ماه پیش ما موفق به صادرات محصول خود شدیم و در حال پیاده ZWNJ&سازی نرم ZWNJ&افزار مبارزه با پولشویی خود در یکی از کشورهای شرق آسیا هستیم. جالب است بدانید در مناقصه ZWNJ&ای که ما در آن برنده شدیم شرکت ZWNJ&های پراوازه خارجی از جمله شرکت آمریکایی FICO که سابقه و شهرتش خیلی بیشتر از ماست هم حضور داشت اما کیفیت ارائه شده توسط محصول ما در کنار قیمت پایین ZWNJ&تر باعث شد کارفرما شرکت ما را برگزیند.

این استاد دانشگاه ادامه داد: برای من گفتن این جمله بسیار غرور آفرین است که ما از FICO برنده شدیم چون زمانی ZWNJ&که در آمریکا ساکن بودم برای یافتن کار با شرکت FICO هم مصاحبه کردم. در واقع در آمریکا این شرکت را تقریباً همه می ZWNJ&شناسند (بیشتر به خاطر یکی از محصولاتشان که برای نمره خوش ZWNJ&حسابی یا credit score افراد است).

پیچ تنظیم نرم ZWNJ&افزارهای ضد پولشویی دست خودمان است

کازمی ZWNJ&تبار با بیان اینکه وقتی شما نرم ZWNJ&افزار متمرکزتان (core banking) را یک شرکت تولید می ZWNJ&کند، شرکتی که خدمات جانبی بانکی مانند کشف تقلب یا مبارزه با پولشویی ارائه می ZWNJ&کند باید خودش را با آن وفق دهد، عنوان کرد: در کشور ما و خیلی جاهای دیگر مرسوم است که شرکت تولیدکننده core banking خودش مبادرت به تولید نرم ZWNJ&افزارهای جانبی می ZWNJ&کند. وقتی این اتفاق می ZWNJ&افتد شما کنترل تمام اجزا دست ZWNJ&تان است و از خطاهایی که به ZWNJ&دلیل ناسازگاری رخ می ZWNJ&دهد تا اندازه خوبی می ZWNJ&توانید جلوگیری کنید. به ZWNJ&علاوه دستتان برای تعریف گزینه ZWNJ&های مختلف در نرم ZWNJ&افزار باز می ZWNJ&شود. به ZWNJ&عنوان مثال در نرم ZWNJ&افزار مبارزه با پولشویی گزینه ZWNJ&ای با نام لیست سفید یا white list وجود دارد. اگر نام یک مشتری در این لیست درج شود دیگر در هیچ کدام از گزارش ZWNJ&هایی که از سوی بانک به اداره مبارزه با پولشویی ارسال می ZWNJ&شود، ظاهر نخواهد شد.

این استاد دانشگاه گفت: از آنجایی که صفر تا صد نرم ZWNJ&افزارهای بانکداری و مبارزه با پولشویی تولید داخل است به ما این اعتماد به نفس را داده ZWNJ&است که دغدغه ZWNJ&هایمان در مورد مباحثی که امروزه در زمینه پیوستن به FATF عنوان می ZWNJ&شود کاهش یابد. به زبان عامیانه پیچ تنظیم این نرم ZWNJ&افزارها دست خودمان است. به ZWNJ&علاوه به ZWNJ&طور مرتب این نرم ZWNJ&افزارها از نظر امنیتی توسط تیمی از وزارت اطلاعات بررسی می ZWNJ&شوند. برخلاف آنچه که بعضاً عنوان می ZWNJ&شود نرم ZWNJ&افزارهای مبارزه با پولشویی فقط درصد اندکی از تراکنش ZWNJ&ها را برای اداره مبارزه با پولشویی ارسال می ZWNJ&کنند و اداره مبارزه با پولشویی دسترسی به کل تراکنش ZWNJ&ها ندارد.

دغدغه ZWNJ&های امنیتی ZWNJ&مان را می ZWNJ&توانیم در ارتباط با اعضای FATF اعمال کنیم

این کارشناس مسائل مبارزه با پولشویی اظهار کرد: این حرف که گفته می ZWNJ&شود در صورت پیوستن به FATF، آنها بر اطلاعات تراکنش ZWNJ&های مالی ما اشراف پیدا می ZWNJ&کنند، نادرست است؛ دلیل نخست رد این سخن آن است که ما می ZWNJ&توانیم بند مربوط به تبادل اطلاعات را عملیاتی نکنیم. ثانیاً اگر خواستیم مبادله اطلاعات کنیم، این مبادله شامل برخی تراکنش ZWNJ&های مشکوک به پولشویی است که برای آنها در کشورهای دیگر پرونده وجود دارد. علاوه ZWNJ&بر این

ما بسیار ساده می‌توانیم دغدغه‌های امنیتی و مان را در پرونده‌های مبادله شده با دیگر اعضای FATF اعمال کنیم. نکته دیگر اینکه اگر قرار باشد اداره مبارزه با پولشویی گزارشی به ارگان‌های بین‌المللی بدهد، می‌تواند فیلتر ثانویه‌ای روی این گزارش‌ها اعمال کند.

این استاد دانشگاه با یادآوری برخی روش‌ها در دور زدن تحریم‌های بانکی گفت: ریسک بالای روش‌های جایگزین کانال‌های بانکی بر کسی پوشیده نیست اما از آن مهمتر، عزت کشور ماست که به‌دلیل عدم دسترسی به کانال‌های بانکی برای دور زدن این تحریم‌ها در قالب خواهش از کشورهای بیگانه هزینه می‌شود.

درآمدن از لیست سیاه FATF هدیه به دولت بعد از روحانی است

کازمی‌تبار با اشاره به یکی از استدلال‌های مخالفان پیوستن ایران به FATF مبنی بر اینکه در شرایط تحریم درآمدن از لیست سیاه کمک‌چندانی نمی‌کند، اظهار کرد: درآمدن از لیست سیاه FATF هدیه‌ای است که به دولت بعد از روحانی داده می‌شود. در واقع اتفاقی که برای روحانی بعد از برجام افتاد، این بود که تحریم‌های تجاری او با برداشته شد ولی FATF هنوز به‌طور کامل نام کشور ما را پاک نکرده بود. بنابراین ما برای نقل و انتقال پول در مضیقه بودیم.

او با بیان اینکه اگر ما بتوانیم همینک از لیست سیاه دربیایم کارمان را برای زمانی‌که از تحریم درآمده‌ایم آسان کرده‌ایم، تصریح کرد: FATF یک فهرست تصحیحات یا action plan برای ما در نظر گرفته و ما تا حد خوبی با آنها در این مورد چانه زده‌ایم. به‌عنوان مثال در تعریف‌مان از تروریسم استثنائاتی قائل شدیم که گروه‌های متحد ما را شامل نشود.

این استاد دانشگاه با بیان اینکه اگر در نشست بهمن ماه شرایط به قبل از برجام برگردد و ما وارد لیست سیاه شویم، برای بیرون آمدن همه چیز باید از نو از سرگرفته شود، خاطرنشان کرد: این مساله به معنای آن است که یک فهرست تصحیحات یا action plan جدید باید تهیه شود که در این شرایط، موضع ما ضعیف‌تر خواهد بود و آنها می‌توانند خواسته‌های بیشتری را به ما تحمیل کنند.

عدم تصویب لوایح FATF باری به دوش دولت بعدی خواهد بود

کازمی‌تبار با بیان اینکه FATF به سادگی کشوری را وارد لیست سیاه نمی‌کند ولی وقتی آن کشور وارد لیست شد درآمدن از لیست کار آسانی نیست، ابراز کرد: به این دلیل است که معتمد تصویب لوایح چهارگانه هدیه‌ای است که به دولت بعدی داده می‌شود و عدم تصویب آنها بیشتر از آنکه دولت روحانی را متضرر کند، باری به دوش دولت بعدی خواهد بود.

او ادامه داد: ما تنها کشوری نیستیم که نسبت به اطلاعات‌مان حساس هستیم. اگر کشورهای دیگر توانسته‌اند با حفظ دغدغه‌های امنیتی به FATF بپیوندند ما هم باید بتوانیم چنین کنیم.